

U 27/2021 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi tiettyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 muuttamisesta (*unionin autonomiset tullien suspendoinnit; maatalous- ja teollisuustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin perusteella lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 29.4.2021 tekemä ehdotus neuvoston asetukseksi tiettyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 muuttamisesta sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 27.5.2021

Valtiovarainministeri Matti Vanhanen

Erityisasiantuntija Upi Talsi

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

MUISTIO
27.5.2021

EU/2021/0459

EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYIHIN MAATALOUS- JA TEOLLISUUSTUOTTEISIIN SOVELLETTAVIEN YHTEISEN TULLITARIFFIN AUTONOMISTEN TULLIEN SUSPENDOIMISESTA ANNETUN ASETUKSEN (EU) N:O 1387/2013 MUUTTAMISESTA

1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Euroopan komissio on 29.4.2021 antanut ehdotuksen neuvoston asetukseksi tiettyihin maatalous- ja teollisuustuotteisiin sovellettavien yhteisen tullitariffin autonomisten tullien suspendoimisesta annetun asetuksen (EU) N:o 1387/2013 muuttamisesta (COM(2021) 217 final).

Ehdotus lähetetään perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti eduskunnalle kannanmuodostusta varten, koska kysymyksessä on Euroopan unionin toimivaltaan kuuluva asia, josta verosiana muutoin säädettäisiin lailla perustuslain 81 §:n nojalla.

Unionin tullisuspensiojärjestelmän tavoitteena on turvata jalostusteollisuudessa käytettävien unionin tullitariffin mukaan tullinalaisten raaka-aineiden saanti tullitta tai alennettuina silloin, kun tuotanto unionissa on riittämätöntä tai olematonta. Asetus (EU) N:o 1387/2013 saataan ajan tasalle kuuden kuukauden välein unionin tuotannonalojen tarpeiden tyydyttämiseksi. Ehdotettuja muutoksia sovellettaisiin 1.7.2021 alkaen.

2 Ehdotuksen pääasiallinen sisältö

Neuvoston asetuksella (EU) N:o 1387/2013 on suspendoitu osittain tai kokonaan eräät yhteisen tullitariffin autonomiset tullit, jotta voidaan varmistaa tiettyjen sellaisten maatalous- ja teollisuustuotteiden riittävä ja jatkuva saatavuus, joita ei tuoteta riittävästi tai ollenkaan unionissa, ja välttää näitä tuotteita koskevat markkinahäiriöt.

Tullitaloustyöryhmä, jossa on edustajia jokaisesta jäsenvaltiosta ja Turkista, avusti komissiota tämän ehdotuksen arvioinnissa. Tullitaloustyöryhmässä on edustajia jokaisesta EU:n jäsenvaltiosta ja Turkista. Se kokoontui vuodenvaihteessa kolme kertaa ennen kuin tässä ehdotuksessa esitetyistä muutoksista päästiin yhteisymmärrykseen. Kokoukset pidettiin etäyhteyksin 12.11.2020–22.1.2021. Kokouksissa käsiteltiin hakemuksia 1.7.2021 voimaan tuleviksi autonomisiksi tullisuspensioiksi ja tariffikiintiöiksi.

Tällä kierroksella uusien suspensiohakemusten määrä oli 105 ja muutoshakemusten 25. Tarkastelussa otettiin muun muassa huomioon erityisesti sähköautoihin liittyvä sisäänrakennettujen akkujen tuotannon edistämiseksi unionissa ja 17 päivänä toukokuuta 2018 annettu komission tiedonanto "Eurooppa liikkeellä – Kestävä liikkuvuus Euroopassa: turvallinen, verkottunut ja puhdas liikenne", johon liittyy niin sanottu EU:n battery alliance -aloite. Tavoitteena on kilpailukykyisen akkujen ekosysteemin luominen Euroopassa. Halutaan vahvistaa omavaraisuutta koko arvoketjussa raaka-aineista akkukennoihin, valmiisiin akkuihin, niiden käyttämiseen teollisuudessa sekä akkujen hävittämiseen ja kierrättämiseen. Akut on nostettu EU:ssa yhdeksi teknologian kärkihankkeista, koska niiden merkitys teknologialle ja sähköautoteollisuudelle nähdään erittäin keskeiseksi mm. tulevaisuuden kilpailukykyyn vahvistamisen ja EU:n ympäristötavoitteiden täyttämisen osalta.

Uudelleentarkastelun perusteella komissio katsoo, että on perusteltua suspendoida osittain tai kokonaan joidenkin sellaisten uusien tuotteiden tullit, joita ei tällä hetkellä luetella asetuksen liitteessä. Eräiden muiden tuotteiden osalta on tarpeen muuttaa tavarankuvausta, luokittelua, tullien määrää, käyttötarkoitusta koskevaa vaatimusta tai pakollisen uudelleentarkastelun päivämäärää koskevia ehtoja. Liitteestä ehdotetaan poistettavaksi tuotteet, joiden tullisuspension jatkaminen ei ole enää unionin taloudellisten etujen mukaista. Muutokset on lueteltu asetusehdotuksessa ja sen liitteessä. Asetuksen nojalla muutettaisiin asetuksen (EU) N:o 1387/2013 liite asetusehdotuksen liitteen mukaisesti.

Suomella ei ollut tällä kierroksella omia hakemuksia. Ehdotetut muutokset eivät ole antaneet aihetta huomautuksiin.

Asetuksen ehdotetaan tulevan voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä. Asetusta sovellettaisiin 1. päivästä heinäkuuta 2021.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde suhteellisuus- ja toissijaisuusperiaatteisiin

Asetus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Tämä tarkoittaa myös tullien muuttamista ja suspendointia. Sen vuoksi neuvoston asetus on tässä tapauksessa asianmukainen toimintatapa. Asetus hyväksyttäisiin neuvostossa määräenemmistöllä.

Ehdotus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan. Sen vuoksi toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta. Ehdotuksen katsotaan olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, sillä toimenpiteet vastaavat tavoitteita, joilla pyritään yksinkertaistamaan ulkomaankaupan toimijoiden menettelyjä. Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetuksessa ei ylitettäisi sitä, mikä on asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Toimenpiteet olisivat myös yksipuolisista tullisuspensioista ja autonomisista tariffikiintiöistä annetun komission tiedonannon (EUVL C 363, 13.12.2011, s. 6) mukaisia.

4 Ehdotuksen vaikutukset

Komissio ei ole tehnyt ehdotuksesta vaikutusten arviointia, koska se katsoo muutosten olevan luonteeltaan puhtaasti teknisiä ja koskevan ainoastaan neuvoston asetuksen (EU) N:o 1387/2013 liitteessä lueteltujen suspensioiden soveltamisalaa.

Asetusehdotukseen liitetyn rahoitus selvityksen mukaan ehdotuksella on rahoitusvaikutuksia unionin omiin varoihin. Ehdotetuista muutoksista aiheutuvan tulonmenetyksen arvioidaan olevan noin 28,8 miljoonaa euroa vuodessa (80 % kantamatta jääneistä tulleista). Jäsenvaltiot saavat pitää 20 % tulleista kantopalkkiona. Suomen osalta vaikutukset rajoittuisivat sen mukaan, kuinka paljon kyseistä tavaraa tuodaan Suomessa unioniin. Suomessa tapahtuneiden maahan tuontien osalta tulonmenetys olisi 20 % asetusehdotuksen vuoksi kantamatta jäävistä tulleista.

5 Ahvenanmaan toimivalta

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

6 Ehdotuksen käsittely Euroopan unionin toimielimissä ja muiden jäsenvaltioiden kannat

Asiaa käsitellään Euroopan unionin neuvostossa kevään ja alkukesän aikana. COVID-19-pandemian aiheuttaman tilanteen vuoksi käsittelyssä saatetaan noudattaa tilapäisiä poikkeuksia neuvoston työjärjestyksestä (mm. kirjalliset menettelyt). Tavoitteena on neuvostossa hyväksyminen kesäkuun puolivälin tietämällä. Ehdotus on esitelty neuvoston tulliliittotyöryhmälle 6.5.2021. Jäsenvaltiot eivät esittäneet työryhmän kokouksessa muutoksia ehdotukseen (varaumia jätettiin).

7 Ehdotuksen kansallinen käsittely

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä Tullin kanssa ja koordinoitu EU5 jaoston (tullitekniset kysymykset) kirjallisessa menettelyssä 10.–12.5.2021.

8 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on hyväksyttävissä.